

Terénní cvičení z fyzické geografie (11.-14. dubna 2022)

Brno a okolí

Ukázky reliéfu krasových a rozlámaných hornin, dále tvarů fluviálních, eolických a antropogenních

Výstupy učení:

Studenti budou seznámeni s přírodními podmínkami modelového území, jeho ekonomickým využitím a sídelními poměry. Díky tomu studenti porozumí situaci v navštíveném regionu. Jejich úkoly budou spočívat v účelovém hodnocení území a mapování příkladů vybraných jevů v jednotlivých přírodních složkách v území s ohledem na lidské činnosti (škodlivé přírodní procesy, nevhodné využívání, ohrožení lidskými aktivitami). K sestavenému mapovému dílu studenti vypracují textovou část a tu obhájí v diskusi.

Organizace:

Terénní cvičení proběhne ve dnech 11.-14. dubna 2022, v Brně a okolí. V rámci cvičení navštívíme různé lokality a budeme pozorovat odlišná horninová prostředí a lidské aktivity v nich probíhající. Pro ověření budete vypracovávat terénní deník k jednotlivým dnům a psát si zápisky k tématům. Na konci dne budou vždy vypracovávány odpovědi na 2-3 kontrolní otázky. Součástí deníku bude vždy přiložena fotodokumentace (2-5 snímků). Zpracované výstupy budou vždy odevzdány ve formě **PDF souboru** do odevzdávacího boxu.

Pomůcky: Studenti si zvolí individuálně, zda budou psát ručně (v tom případě se bude hodit tvrdá podložka a blok), nebo do mobilu, tabletu či jiného elektronického zařízení. V průběhu terénního cvičení bude nutné pořizovat i fotografie, tudíž mobil se vám bude hodit každopádně.

11. duben – krasové tvary, eolické tvary a antropogenní tvary

Setkání: 9:00 konečná autobusu Líšeň-hřbitov

Trasa: Staré zámky u Líšně (starověké sídliště) antropogenní militární a sídelní tvar, lom na vápenec společnosti Kalcit s.r.o., mořská sedimentace, rozcestník Kopaniny, kolem areálu lesní pedagogiky k Šumberově jeskyni (devonské vápence prvohory), přesun k NPR Hádecká planinka okraj bývalých hádeckých lomů na vápenec a zpracování cementu-výklad, chůze areálem lomu k zastávce Líšeň-Horníkova ukázka podloží, na které sedimentovaly vápence Moravského krasu, následně ukončení denního programu a rozchod.

Kontrolní dotazy:

1. Jaké jsme spatřili antropogenní sídelní plošiny? Lokalizujte je podle souřadnic a popište šířku, hloubku a případně obvody?
2. Jaké typy antropogenních těžebních tvarů se nacházejí v areálu lomů, zvolte si obrazec v lomu Hády?

12. duben – fluviální akumulace, krasové tvary a antropogenní tvary

Setkání: zastávka tramvaje Stránská skála

Trasa: jurské (druhohorní) vápence, NPP, povrchové krasové tvary a bus Černovice-Hájecká, přesun do vytěžené pískovny a bývalé nouzové kolonie Černovičky, přesun k zastávce Brno-Slatina Těžební s pokračováním do horní části Tuřanské terasy štěrky, fluviální akumulace, spodní část pískové uloženiny třetihorní, přesun k zastávce Brno-Černovice-Hájecká a rozchod.

Kontrolní úkoly:

1. Popište fluviální terasu řeky Svitavy a mořskou sedimentaci.
2. těžební tvary pískovny

13. duben – fluviální erozní tvary, dopravní antropogenní tvary, reliéf na rozlámaných horninách

Setkání: zastávka tramvaje Bystrc-přístaviště

Trasa: přesun k hrázi brněnské přehrady, dopravní antropogenní tvary extrateritoriální dálnice Vídeň-Vratislav z let 1939-1940. Přesun na kótu Čihala a pozemní těleso dálnice, přesun přes Mniší potok k Medláneckému letišti (antropogenní dopravní tvar), výstup na Střelecký kopec s výkladem k Řečkovicko-kuřimskému prolomu (reliéf na rozlámaných horninách). Přesun na bus Brno-Královo Pole zastávka Vědeckotechnický park nebo tram zastávka Technologický park a rozchod.

Kontrolní úkoly:

1. Nakreslete a popište průlomové údolí (fluviální erozní tvar).
2. Zdokumentujte a popište reliéf na rozlámaných horninách (hrástě a prolomy).

14. duben – dopravní antropogenní tvary mapování vybraných úseků extrateritoriální dálnice a projevy v současné morfologii

Samostatná práce: Zhotovení minimálně 4 řezů (profil náspu, zářezu, odkopu včetně fotodokumentace a určení souřadnic místa měření profilu). Zadáání úseků ve středu 1š. dubna – vytvořeno 11 skupin po 4 studentech a 1 skupina se 3 studenty (úsek Syrovice – Čebín).

Vedoucí: Mgr. Peter Mackovčín, Ph.D., Mgr. Veronika Korvasová